

PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS VYDŪNO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS

2024 m. vasario 15 d. Nr. T- 31
Pagėgiai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 4 dalimi, Pagėgių savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Pagėgių savivaldybės tarybos 2023 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. T-70 „Dėl Pagėgių savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo”, 347 punktu, Pagėgių savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a** :

1. Pritarti Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos 2023 m. veiklos ataskaitai (pridedama).

2. Sprendimą paskelbti Pagėgių savivaldybės interneto svetainėje www.pagegiai.lt.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyriui (H. Manto g. 37, 92236 Klaipėda) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmams (Galinio Pylimo g. 9, 91230 Klaipėda) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per 1 (vieną) mėnesį nuo sprendimo paskelbimo ar įteikimo suinteresuotam asmeniui dienos.

Pagėgių savivaldybės narys,
pavaduojantis savivaldybės merą

Gintautas Stančaitis

PRITARTA
Pagėgių savivaldybės tarybos
2024 m. vasario 15 d.
sprendimu Nr. T-31

PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS VYDŪNO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos 2023 m. veiklos ataskaita parengta ir teikiama savivaldybės tarybai pritarti vadovaujantis Lietuvos Respublikos vyriausybės 2019-02-13 nutarimu Nr. 135, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 3 dalies 1 punktu, Pagėgių savivaldybės tarybos 2023 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. T-70 patvirtinto Pagėgių savivaldybės tarybos veiklos reglamento 177.6 punktu, Lietuvos Respublikos Bibliotekų įstatymo pakeitimo įstatymu, Pagėgių savivaldybės tarybos 2023 m. rugpjūčio 21 d. sprendimu Nr. T-146 „Dėl Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos veiklos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais nuostatais ir kitais teisės aktais.

Bibliotekos misija, tikslai, uždaviniai

Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos veikla 2023 m. buvo organizuota vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu patvirtinta bibliotekų plėtros strategija 2016-2022 m. (2016-04-29 Nr. IV-344), Bibliotekų įstatymu ir kitais įstatymais, UNESCO ir IFLA Viešųjų bibliotekų Manifestu (1994 m.), Pagėgių savivaldybės tarybos sprendimais, Savivaldybės mero potvarkiais, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais ir kitais teisės aktais. Organizuojant Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos veiklą buvo atsižvelgta į viešosios bibliotekos misiją, viziją, jos veiklos tikslus ir uždavinius.

Bibliotekos misija:

Bibliotekos misija – užtikrinti visuomenės poreikius atitinkančią prieigą prie informacijos, žinių ir kultūros bei sudaryti galimybes naudoti informaciją kaip strateginę valstybės socialinės, kultūrinės ir ekonominės pažangos vystymo išteklių.

Modernios bibliotekos vizija – pažėgiausia kultūros, mokslo, mokymosi visą gyvenimą, ekonominės ir socialinės plėtros skatinimo informacinė infrastruktūra, esmingai prisidedanti prie valstybės pažangos.

Biblioteka, įgyvendindama savo funkcijas, vadovaujasi šiomis vertybėmis:

laisva prieiga visiems visuomenės nariams, nepriklausomai nuo lyties, socialinės padėties, lėtinės orientacijos, negalios, rasinės bei etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų;

atvirumu dialogui, technologiniams, ekonominiams ir socialiniams pokyčiams, vartotojų lūkesčiams ir poreikiams, inovacijoms, bendradarbiavimui;

atsakomybe už bibliotekos teikiamų paslaugų poveikį visuomenei, aptarnaujamoms bendruomenėms ir aplinkai;

profesionalumu atsakingai prisiimant įsipareigojimus, susijusius su kiekvieno darbuotojo kokybišku darbu, dalijantis įgytomis ir nuolat atnaujinamomis žiniomis;

bendruomeniškumu puoselėjant draugišką aplinką bibliotekoje, kuriant šiltus santykius su socialiai pažeidžiamomis grupėms, puoselėjant tradicijas, suteikiant vartotojams saviraiškos priemonių ir galimybių, tenkinti vartotojų kultūrinius, socialinius, mokymosi, informacinius poreikius.

Bibliotekos tikslas:

Įgyvendinant ES, Lietuvos Respublikos bei Pagėgių savivaldybės kultūros politikos nuostatas, skatinti žinių ir informacinės visuomenės kūrimo idėją, sukurti Pagėgių savivaldybėje modernią bibliotekų sistemą, mažinti gyventojų socialinę atskirtį.

Bibliotekos uždaviniai:

- įgyvendinti skaitymo skatinimo programą;
- šviesti ir mokyti krašto gyventojus;
- vykdyti krašto bibliotekų elektroninių išteklių modernizaciją;
- vykdyti darbuotojų kvalifikacijos kėlimo programą;
- kaupti ir saugoti tradicinius bei elektroninius bibliotekos dokumentų fondus;
- teikti gyventojams informacines, kultūrines paslaugas.

Pagėgių savivaldybės Vydūno viešoji biblioteka išlieka svarbiausiu krašto informacijos ir kraštotyros centru. 2023 m. įgyvendinant bibliotekos strategijos tikslus ir uždavinius buvo renkami, apdorojami, kaupiami dokumentai, sisteminama medžiaga krašto istorijos, kultūros, kitais klausimais. Šie dokumentų fondai pristatomi ir atskleidžiami visuomenei. Bibliotekos šiuo metu veikia kaip integralios mokymosi erdvės, suteikiančios neformalaus švietimo paslaugas gyventojams bei galimybę prisitaikyti prie besikeičiančios aplinkos ir naujų technologijų.

Išsaugotas optimalus Pagėgių savivaldybės bibliotekų tinklas. Viešojoje bibliotekoje vartotojai aptarnaujami jaukiose patalpose, pritaikytose bibliotekos reikmėms su šiuolaikiškai įrengtomis erdvėmis. Biblioteka – vienas daugiausiai lankomų kultūros objektų Pagėgių savivaldybėje.

Deja, kai kurių filialų patalpų būklė nėra tokia gera – čia reikia įrengti šildymo sistemas, suremontuoti patalpas, atnaujinti baldus.

PAGRINDINIAI VEIKLOS PRIORITETAIR JŲ ĮGYVENDINIMAS

Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos tinklą sudaro Viešoji biblioteka ir 8 kaimo filialai. Bibliotekų tinklas aptarnauja visos savivaldybės, t. y. penkių seniūnijų gyventojus, paslaugos yra teikiamos Lietuvos ir/ar užsienio šalių piliečiams ne tik tradiciniu, bet ir nuotoliniu būdu: internetu, telefonu, paštu.

Visose Pagėgių krašto bibliotekose skaitytojai gali naudotis laisva prieiga prie interneto, tad visiems – skirtingo amžiaus, išsilavinimo, įvairių socialinių sluoksnių, tautybių ir kt. – asmenims yra sudarytos visos galimybės nevaržomai naudotis šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis. Visame Vydūno viešosios bibliotekos tinkle vykdomas neformalusis gyventojų švietimas.

Bibliotekos fonduose 2023 m. sukaupta:

Fondo dydis (vnt.)	Fondo sudėtis %			Gauta lėšų dokumentams įsigyti Eur		
	Grožinė lit.	Šakinė lit.	Periodika	Kultūros ministerijos	Savivaldybės (periodikai)	Fizinių asmenų parama
95 052	70,3	24,8	4,9	12 448,00	8 776,00	2 854,00

2023 m. dokumentų fondą sudarė grožinė, šakinė literatūra, periodiniai leidiniai, natų dokumentai, garsiniai, regimieji, mišrūs dokumentai ir kt. Lyginant su 2022 m., dokumentų fondas sumažėjo 3 970 vnt. Fondo sumažėjimą lėmė didesnis dokumentų nurašymas. Iš viso nurašyti 8 503 dokumentai, iš jų: sugadinti, susidėvėję – 4 817 vnt., periodiniai leidiniai – 3 686 vnt.

Naujiems dokumentams kultūros ministerija skyrė 12 448,00 Eur (2022 m. – 12 760, 00 Eur). 2023 m. buvo skirtas mažesnis kultūros ministerijos finansavimas naujiems dokumentams įsigyti (-312,00 Eur), jų nepakanka ne tik atnaujinti bibliotekų fondus naujaisiais informaciniais leidiniais, bet ir populiariajai literatūrai įsigyti, ypač trūksta lėšų naujų dokumentų įsigijimui filialams. 35,5 % naujai gautų leidinių sudaro lietuvių autorių kūriniai. Kaip ir kasmet, knygų fondus papildė fizinių asmenų bei įstaigų, organizacijų, įvairių paramos fondų, renginių metu dovanoti leidiniai už 2 854,00 Eur.

2023 m. elektroniniame ir korteliniame abėcėliniame kataloguose biblioteka turėjo įvestus 51 260 įrašų. Iš viso katalogas pasipildė 34 690, o 2023 m. 281 nauju kompiuteriniu įrašu.

Vartotojai:

Iš viso tinkle			Viešojoje bibliotekoje			Kaimo filialuose		
2022 m.	2023 m.	Skirtumas	2022 m.	2023 m.	Skirtumas	2022 m.	2023 m.	Skirtumas
1 347	1 240	-107	286	351	+65	1 061	889	-172

2023 m. Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos sistemoje registruota 1 240 vartotojų, iš kurių 351 (arba kitaip – 28,3 %) – Vydūno viešosios bibliotekos vartotojas. Einamaisiais metais Pagėgių krašto bibliotekose registruotų vartotojų skaičius sudarė 17,2 % nuo bendro savivaldybės gyventojų skaičiaus. 2023 m. Vydūno viešojoje bibliotekoje ir filialuose registruotas 331 vaikas (26,7 % nuo bendro vartotojų skaičiaus) ir 909 suaugusieji (73,3 % nuo bendro visų vartotojų skaičiaus). Einamaisiais metais 22,7 % pagausėjo Vydūno viešosios bibliotekos vartotojų gretos, tačiau 16,2 % sumažėjo vartotojų filialuose. Pagrindinės to priežastys: Pagėgių kraštui (kaip ir visai Lietuvai) būdingi negatyvūs demografiniai pokyčiai, tokie kaip gyventojų senėjimas, mažas gimstamumas, gyventojų išvykimas į kitus Lietuvos ir užsienio valstybių miestus darbo ar mokymosi tikslais bei kt. Taipogi 2023 m., siekiant kaimo filialų efektyvaus funkcionavimo užtikrinimo ir sąnaudų tam minimalizavimo, pakeistas dalies filialų darbo laikas (t. y. keturiuose filialuose sutrumpėjo darbo dienų skaičius: yra 2 filialų darbuotojai, kurių kiekvienas aptarnauja po 2 filialus: du filialai dirba dvi dienas (Kentrių ir Žukų) ir du filialai dirba tris dienas (Natkiškių ir Vilkyškių) per savaitę. Taipogi neatmestina prielaida, jog kai kuriuose filialuose vartotojų skaičius mažėja dėl neužtikrintų tinkamų naudojimosi bibliotekos paslaugomis sąlygų užtikrinimo – žema patalpų temperatūra, nepatraukli aplinka.

Apsilankymų skaičius:

Iš viso tinkle			Viešojoje bibliotekoje			Kaimo filialuose		
2022 m.	2023 m.	Skirtumas	2022 m.	2023 m.	Skirtumas	2022 m.	2023 m.	Skirtumas
27 854	27 896	+42	16 440	15 907	-533	11 414	11 989	+575

Analizuojant 2022-2023 m. apsilankymų Pagėgių krašto bibliotekose pokyčius, pastebimas nežymus bendrasis šio rodiklio kilimas 0,2 %. Filialuose, lyginant su 2022 m., šis rodiklis šoktelėjo net 5,0 %, tačiau šiek tiek (3,2 %) sumenko Vydūno viešojoje bibliotekoje. Apsilankymų kaimo filialuose augimą dalinai lėmė einamaisiais metais 11,2 % padidėjęs šiose bibliotekose vykusių kompleksinių ir žodinių renginių skaičius bei šildymo sistemų atnaujinimas dalyje bibliotekos padalinių, ko pasekoje bibliotekos tapo kur kas patrauklesnės ir jaukesnės lankytojams.

Dokumentų išduotis vartotojams:

Iš viso tinkle			Viešojoje bibliotekoje			Kaimo filialuose		
2022 m.	2023 m.	Skirtumas	2022 m.	2023 m.	Skirtumas	2022 m.	2023 m.	Skirtumas
32 238	30 272	-1 966	6 458	4 952	-1 506	25 780	25 320	-460

Išduotis vartotojams pagal dokumentų rūšis:

Biblioteka	Grožinės literatūros			Šakinės literatūros			Periodinių leidinių		
	2022 m.	2023 m.	Skirtumas	2022 m.	2023 m.	Skirtumas	2022 m.	2023 m.	Skirtumas
Viešoji biblioteka	3 584	3 683	+99	319	495	+176	2 555	774	-1 781
Kaimo filialai	5 638	6 188	+550	697	666	-31	19 445	18 466	-979
Viso:	9 222	9 871	+649	1 016	1 161	+145	22 000	19 240	-2 760

2023 m. bendroji dokumentų išduotis mažėjo visame Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos tinkle – bendrasis išduoties rodiklis sumenko 6,1 %: Vydūno viešojoje bibliotekoje – 23,3 %, filialuose – 1,8 %. Tai lėmė vienos dokumentų rūšies – periodinių leidinių – išduoties sumažėjimas sistemoje, einamaisiais metais siekęs 12,5 %. Pagrindinis tai lėmęs veiksnys – vartotojų rotacija ir skaitymo tendencijų kaita. Vis dėlto, filialuose periodinių leidinių išduotis išlieka dominuojanti ir šios lektūros poreikiui įtakos galimai turi gyvenamosios teritorijos sąlygotas nuotolis nuo didžiųjų informacijos centrų ir kitų informacijos sklaidos vietų. Vydūno viešojoje bibliotekoje lektūra dažniausiai buvo pasirenkama malonaus laisvalaikio praleidimo, savišvietos

tikslais. Procentinis 2023 m. išduoties visame tinkle pasiskirstymas pagal dokumentų rūšis: grožinės literatūros – 32,6 %, šakinės literatūros – 3,8 %, periodikos – 63,6 %.

Atsakyta informacinių užklausų:

Iš viso tinkle			Viešojoje bibliotekoje			Kaimo filialuose		
2022 m.	2023 m.	Skirtumas	2022 m.	2023 m.	Skirtumas	2022 m.	2023 m.	Skirtumas
2 204	1 979	-225	1 652	1 331	-321	552	648	+96

2022 m. Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos sistemoje gautos 1 979 įvairaus pobūdžio užklausos: teminės, faktografinės, adresinės, tikslinamosios, tai yra 225 užklausomis (arba kitaip – 10,2 %) mažiau negu 2022 m. Tam įtakos atitinkamai turėjo sumažėjęs apsilankymų skaičius. Vienam bibliotekininkui vidutiniškai teko atsakyti į 219,9 užklausos per metus. Fiksuotas teigiamas 2023 m. kaimo filialuose gautų užklausų rodiklis: einamaisiais metais jis pakilo 17,4 %. Daugiausiai bibliotekininkams teiktos užklausos buvo kraštotyrinės informacijos paieškos, leidinių bibliografinių duomenų patikslinimo ar faktinių duomenų tam tikra tema poreikio, bibliotekose esančių dokumentų tematikos ir kt. informacinio pobūdžio.

2023 m. virtualių bibliotekos lankytojų įtrauktis į elektroninėse socialinėse medijose plėtojamas bibliotekos veiklas ir publikuojamą turinį:

Viešojoje bibliotekoje			Kaimo filialuose			Iš viso tinkle		
Pasiekti žmonės	Virtualaus turinio peržiūrų skaičius	Nauji sekėjai	Pasiekti žmonės	Virtualaus turinio peržiūrų skaičius	Nauji sekėjai	Pasiekti žmonės	Virtualaus turinio peržiūrų skaičius	Nauji sekėjai
42 449	32 747	106	21 138	7 256	389	63 587	40 003	495

2023 m. Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos ir filialai aktyviai plėtojo ir patraukliomis vizualinėmis formomis viešino įvairias kultūrinės, informacinės, literatūrinės, šviečiamąsias veiklas elektroninėje erdvėje (Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos interneto svetainėje, bibliotekos „YouTube“ paskyroje, socialinio tinklo „Facebook“ Vydūno viešosios bibliotekos, Vydūno viešosios bibliotekos Vaikų erdvės ir kiekvieno filialo puslapiuose), kurioje skelbta informacija pasiekė 63 587 asmenis ir buvo peržiūrėta 40 003 kartus. Einamaisiais metais įtraukti 495 nauji žmonės, pradėję sekti bibliotekų publikuojamą virtualų turinį.

Aukšti Pagėgių krašto bibliotekų e. platformose (medijose) skelbiamą turinio susidomėjimo rodikliai atspindi visuomenės bibliotekų veiklai keliamų lūkesčių išpildymą bei gebėjimą patenkinti žmonių informacinius poreikius, pritraukti ir išlaikyti auditoriją, taip pat suteikti vartotojams prasmingą, kokybišką, aktualų turinį bei paslaugas. Tai rodo, jog bibliotekos gali sėkmingai įveikti technologinius iššūkius, kultūriniam darbui pritaikyti inovatyvius sprendimus ir tokiu būdu atskleisti visuomenei naujas e. erdvės panaudos galimybes, organizuojant joje įvairias veiklas.

Darbo vietų, skirtų vartotojams, skaičius:

Iš viso			Iš jų: kompiuterizuotų darbo vietų		
Viso	Viešojoje bibliotekoje	Kaimo filialuose	Viso	Viešojoje bibliotekoje	Kaimo filialuose
130	70	60	45	21	24

2023 m. Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos ir jos filialų kompiuterinė įranga buvo reguliariai aptarnaujama bei veikė pilnu našumu. Tai svarbu, kadangi tokiu būdu vis labiau mažinama gyventojų skaitmeninė atskirtis, užtikrinamas sklandus ir produktyvus bibliotekų vartotojų darbas elektroninėje erdvėje ir visapusiškas technologijų įsisavinimas. Tai – viena prioritetinių bibliotekos sričių, kadangi Pagėgių krašte, be bibliotekų, nėra kitų institucijų, kurios nemokamai teiktų interneto prieigos ir informacinių sistemų panaudos paslaugas. Tad Pagėgių krašto bibliotekos įgyja ypatingą reikšmę kaip vietas, kur galima ne tik pasinaudoti knygų ir neformaliojo švietimo resursais, bet ir gauti prieigą prie interneto bei kompiuterinių sistemų, be kurių šiais laikais neįsivaizduojama jokia intelektinė veikla.

Vartotojų orientavimas ir apmokymas

2023 m. Pagėgių krašto bibliotekos išliko integraliomis mokymosi erdvėmis, suteikusiomis kokybiškas daugiaaspektes neformaliojo švietimo paslaugas gyventojams bei Pagėgių krašto mokyklų ugdytiniams. Einamaisiais metais įvairaus amžiaus ir skirtingas informacines kompetencijas turintys gyventojai nuolat kviešti į Vydūno viešojoje bibliotekoje ir filialuose vykusias edukacijas bei mokymus, kurių metu buvo lavinami gyventojų naujų technologijų pritaikymo įvairiose veiklose gebėjimai bei tobulinami skaitmeninio raštingumo įgūdžiai. Prioritetinis dėmesys skirtas bibliotekos lankytojų supažindinimui su tradicinės spausdintos bei interaktyvios (elektroninėje erdvėje pateikiamos) informacijos paieškos bei atrankos kriterijais, e. paslaugų ir e. leidinių įvairove. Pagėgių krašto bibliotekų organizuojamuose mokymuose dalyvavusių asmenų socialinės ir demografinės charakteristikos buvo įvairios. Einamaisiais metais Vydūno viešojoje bibliotekoje ir filialuose organizuotos net 432 neformaliojo švietimo veiklos, viso trukusios 485,5valandos, kuriose dalyvavo net 2 113 bibliotekų lankytojų.

Vydūno viešoji biblioteka ir filialai kasmet aktyviai prisijungia prie respublikinių iniciatyvų, telkdama visuomenę dalyvavimui skaitmeninio raštingumo lavinimui ir šiuolaikinių informacinių technologijų sklaidai skirtose respublikinėse iniciatyvose, akcijose, info savaitėse ir pan. Šiuo pagrindu Pagėgių krašto bibliotekose vyksta įvairūs informaciniai renginiai, skirti visuotinėms akcijoms „Saugesnio interneto savaitė“, „Skaitmeninės savaitės“, „Senjorų dienos internete“, „Pasaulinė medijų ir informacinio raštingumo (MIRKT) savaitė“ ir kt. populiarinti. 2023 m. Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos sistemoje organizuota 41-a šioms visuotinėms informacinėms akcijoms paminėti skirta veikla, kurioje dalyvavo 316 lankytojų. Itin didelio susidomėjimo sulaukė senjorų įveiklinimo galimybių pristatymui skirti akcijos „Senjorų dienos internete“ metu vykę nuotoliniai informaciniai renginiai. Pagėgių krašto bibliotekose besilankantys senjorai domėjosi elektroninių paslaugų naujovėmis, mokėsi kritiškai vertinti informaciją bei tobulino savo skaitmeninius įgūdžius. Taipogi stebėtos virtualios istorijos paskaitos bei teminės transliacijos, kuriose buvo analizuojamos įvairiausios temos: e. parašo teikiamos galimybės, dirbtinio intelekto (DI) integravimo į kasdienį gyvenimą ypatumai, prevencinės asmens duomenų e. erdvėje priemonės ir kt. Transliacijų metu senjorai, padedant bibliotekos darbuotojui, galėjo tiesiogiai užduoti klausimus lektoriams.

2023 m. registruoti Vydūno viešosios bibliotekos vartotojai turėjo nemokamą prieigą prie duomenų bazių (jų sąrašas pateiktas bibliotekos interneto svetainėje www.pagegiusvb.lt). Toliau pateikiami šių bazių panaudos duomenys einamaisiais metais: *INFOLEX. Praktika su integruota teisės aktų paieška* – iš šios duomenų bazės parsisiųsta 614 e. dokumentų; iš 8 duomenų bazių, sudarančių *EBSCO Publishing* duomenų bazių paketą, bibliotekos vartotojai atsisiuntė 34 elektroninius dokumentus. Duomenų bazės *15 MAX ir Delfi plus* nebuvo apskaitomos ir galimybę jomis naudotis vartotojai turėjo tik iki 2023 m. gegužės vidurio. Bibliotekų lankytojų naudojimąsi tarptautinėmis duomenų bazėmis itin apsunkina sudėtingos informacijos paieškos sistemos ir vyraujantis informacijos pateikimas užsienio kalbomis. Todėl pastebima tendencija, jog dauguma vartotojų linkę rinktis alternatyvias paprastesnes informacijos paieškos priemones, kuriose dominuoja lietuvių kalba. Šiuo tikslu bibliotekos lankytojai mielai naudojami Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos sukurta bei nuolat pildoma duomenų baza – virtualia Pagėgių krašto enciklopedija. Taipogi daugelis Pagėgių krašto bibliotekų vartotojų prioritetą teikia informacijos paieškai spausdintuose informacijos šaltiniuose.

Renginiai:

Renginių formos	Viešoji biblioteka	Kaimo filialai	Viso:
Skaitymai, pokalbiai apie knygas, informaciniai renginiai	21	62	83
Literatūrinės, kraštotyrinės, piešinių parodos	40	196	236
Knygų, parodų pristatymai, kūrybinės dirbtuvės, edukacijos ir kt. renginiai	110	86	196
Meno parodos	26	42	68
Virtualūs renginiai (parodos, informaciniai ir kt. renginiai)	5	29	34
Viso:	202	415	617

2023 m. Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos sistemoje suorganizuota 10,4 % daugiau renginių negu 2022 m. Ypač ženklus pakilimas fiksuojamas bibliotekose stacionariai vykusių kompleksinių renginių (knygų, parodų pristatymų, kūrybinių dirbtuvių, edukacijų ir kt. renginių) organizavime: 2023 m. šių Vydūno viešojoje bibliotekoje ir filialuose vykusių renginių rodiklis net 43,1 % viršijo 2022 m. analogišką rodiklį. Tam įtakos turėjo Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos įsitraukimas į Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekos drauge su partneriais – Kauno apskrities viešąją biblioteką, Klaipėdos apskrities I. Simonaitytės viešąją biblioteką bei kūrybine studija „Black Book AS“ (Norvegija) – 2021-2023 m. vykdytą tarptautinį projektą „Inovatyvūs Lietuvos bibliotekų skaitymo skatinimo sprendimai vaikų ir jaunimo socialinių santykių kūrimui su aplinka“: šio projekto pagrindu Vydūno viešojoje bibliotekoje bei filialuose buvo suorganizuotos 46 skaitymo skatinimo edukacijos 5-8 kl. moksleiviams, kuriose dalyvavo 372 dalyviai, bei kiti renginiai, vesti žymių vaikų rašytojų ir edukatorių. Projekto įgyvendinimo metu taipogi vyko įvairios edukacinės programos, jauniems bibliotekų lankytojams suteiktos galimybės naudotis skaitymo skatinimui skirtos nemokamos, naujos, inovatyvios mobiliosios programėlės „Draugoteka“ bei prie bibliotekos įrengto knygomato paslaugomis. Einamaisiais metais Vydūno viešojoje bibliotekoje ir filialuose vaikams organizuota ir daug kitų aktualių šviečiamųjų-kūrybinių veiklų: skaitymo skatinimo edukacijos su papildyta realybe, pažintinių dėlionių edukacijos, kraštotyris-educacinis žaidimas „Mažosios Lietuvos širdy: kelionė po Pagėgių kraštą“, virtualios realybės edukacijos, protmūšiai, galvosūkių ir pabėgimo kambario „Išžiūrėki į vidurnaktį...“ edukacijos, smėlio ir šviesos terapijos, pažintinės ekskursijos po biblioteką „Bibliotekos paslaptis“.

Taipogi itin didelio pradinių klasių moksleivių susidomėjimo sulaukė Vydūno viešojoje bibliotekoje bei filialuose organizuoti integruoto robotikos ir išmaniųjų technologijų projektavimo užsiėmimai (sutartys pasirašytos su 8 vaikais). 2023-ieji Vydūno viešojoje bibliotekoje buvo turtingi ir didžiule jaunimo įtrauktimi pasižymėjusiomis veiklomis: einamaisiais metais biblioteka dalyvavo net 2-ose jaunimą savanorystei telkiančiose programose: projekte „Pasimatuok profesiją vasarą“, kurio metu 14-21 m. jaunuoliai buvo kviečiami įsidarbinti įstaigoje vasaros metu (šia galimybe pasinaudojo ir darbo sutartis su biblioteka sudarė 7 Pagėgių krašto moksleiviai) bei 14-29 m. jaunimo savanoriškos tarnybos (JST) programoje: akredituotoje savanorius priimti įstaigoje už nenutrūkstamą 6 mėn. savanorystę suteikiamas 0,25 stojamojo balo pripažinimas stojant į pirmosios pakopos studijas (tuo pasinaudojo 1 moksleivė). Padedami bibliotekininkų, jaunieji savanoriai bibliotekoje realizavo savo kūrybines idėjas, ko pasekoje organizuotos įvairios jaunosios kartos įtraukties kultūrinės veiklos. 2023 m. Vydūno SVB sistemoje fiksuoti 5 427 bibliotekose stacionariai vykusių ir virtualioje erdvėje organizuotų parodų bei renginių lankytojai: Vydūno viešojoje bibliotekoje – 3 201, filialuose – 2 226. Tai – 12,5 % (arba kitaip – 602 lankytojais) daugiau negu 2022 m.

2023 m., minint Mažosios Lietuvos rašytojo, dramaturgo, filosofo, publicisto, chorvedžio, švietėjo, kultūros ir visuomenės veikėjo Vydūno (tikr. Vilhelmas Storostas) 155-ąsias gimimo metines, šio šviesuolio 70-ąsias mirties metines, Vydūno vardo suteikimo bibliotekai 5-metį bei Klaipėdos suvienijimo su Lietuva 100-metį, bibliotekoje organizuoti svarbūs šioms iškiloms progoms paminėti skirti renginiai: protmūšis „Vydūno keliais keleliais...“ (sutraukęs gausų būrį dalyvių – sudarytos net 6 komandos), literatūrinis-kraštotyris-sveikatingumo skatinimo vakaras „Sveikatingumo slėpiniai“, Pagėgių savivaldybės Vydūno viešajai bibliotekai sukurtos žurnalistės, fotomenininkės Lilijos Valatkienės (Vilnius) fotorefleksijų ir dokumentinės fotografijos darbų parodos „Vydūnas – žinomas, bet nepažintas“ pristatymai Klaipėdos universitete ir Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje, tarptautinė konferencija „Vydūnas Lietuvoje, Detmolde ir Europoje“ (nuo gruodžio 27 d. ši paroda eksponuojama Vilkyškiuose (Pagėgių sav.) įsikūrusiame „Istorijos inkubatoriuje“). Gausybės organizuotų iškilų kultūrinių-kraštotyrinių veiklų, kuriose dalyvavo LR Seimo nariai, žymūs šalies literatūros bei meno kūrėjai, Pagėgių savivaldybės vadovai, bibliotekininkai, pagėgiškiai ir kt., pagrindu, biblioteka parengė 2023 m. renginių video apžvalgą „Klaipėdos krašto metus minint...“.

Itin didelio visuomenės susidomėjimo sulaukė 2023 m. kovo 31 d. atidaryta „Žalioji bibliotekėlė“. Ši gamtos tvarumo skatinimo tikslu įkurta erdvė sulaukė ir žiniasklaidos dėmesio – Tauragės kabelinės televizijos atstovams kuriant reportažą šios ir kitų bibliotekų organizuojamų

iniciatyvų tema, interviu davė bibliotekos direktorė Milda Jašinskaitė-Jasevičienė. Ypač svarbiais įvykiais einamaisiais metais tapo bibliotekos organizuotas tradicinis XXII-asis Žemaitijos/Vakarų Lietuvos bibliotekininkų sąskrydis „Tuo gražūs, kad skirtingi“ (šis renginys ant legendinio Rambyno kalno subūrė net 180 dalyvių) bei naujos bibliotekos erdvės ir drauge – paslaugos – Garsotekos atidarymas.

Vydūno viešosios bibliotekos ir filialų darbas su vartotojais buvo tęsiamas ir e. erdvėje, kurioje kviesta dalyvauti įvairiose virtualiose veiklose.

Kaip ir kasmet, einamaisiais metais Pagėgių savivaldybės Vydūno viešoji biblioteka ir filialai dalyvavo įvairiose respublikinėse skaitymo skatinimo iniciatyvose. 8-ajame skaitymo iššūkyje „Vasara su knyga“ 2023 m. dalyvavo 327 Pagėgių krašto gyventojai, iš kurių net 297 įvykdė visas užduotis, o vienai – Stoniškių filialo – skaitytojai nusišypsojo sėkmė laimėti vieną pagrindinių šios akcijos prizų – „HobbyShop“ šeimos stalo žaidimų rinkinį. Šie duomenys pranoko 2022-ųjų metų rezultatus: 2022-aisiais ši iššūkį priėmė 298 Pagėgių krašto gyventojai, iš kurių 268 – jį sėkmingai įveikė. Taipogi einamaisiais metais startavo dar viena, iššūkiui „Vasara su knyga“ gimininga skaitymo skatinimo iniciatyva – respublikinis projektas „Metai su knyga“, kurio pagrindu vaikų skaitymo skatinimo edukatorius, muzikuojantis vaikų rašytojas Virgis Šidlauskas (Kaunas), Vydūno viešojoje bibliotekoje vedė edukaciją antroksams „Nėra nieko, ko negalėtų įveikti draugystė“. Taipogi dalyvauta Lietuvos bibliotekininkų draugijos organizuotoje skaitymo skatinimo akcijoje „Bibliotekų knygų Kalėdos“, kurios metu Pagėgių krašto bibliotekoms padovanotos 89 populiaros knygos, o tai – dvigubai daugiau negu 2022 m., kai fondai pasipildė šios akcijos keliu gautomis 40 knygų. Už pateiktas konkursines paraiškas nominacijoms „Biblioteka – vaikų ir jaunimo draugas“, „Kūrybiškiausia biblioteka“ bei „Bendruomeniškiausia biblioteka“ Savivaldybių viešųjų bibliotekų ir jų padalinių (filialų) metų nominacijų skyrimo konkursui, kurį organizavo Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacija, Vydūno viešajai bibliotekai, Piktupėnų ir Stoniškių filialams buvo skirtos padėkos.

2023-aisiais metais bibliotekoje organizuota 16 ekskursijų, kuriose dalyvavo 206 žmonės: LR susisiekimo ministras, LR Seimo nariai, Pagėgių savivaldybės meras ir savivaldybės atstovai, Klaipėdos ugdymo įstaigų bibliotekininkai, Šilutės trečiojo amžiaus universiteto bendruomenė, rašytojai, knygų iliustruotojai, tautodailininkai, Šilutės Vydūno gimnazijos gimnazistai, Pagėgių krašto ugdymo įstaigų mokiniai ir kt. 2023 m. Vydūno viešojoje bibliotekoje vyko 11 vyriausybinių ir nevyriausybinių organizacijų inicijuotų įvairaus pobūdžio informacinių renginių: prevencinių mokymų, susitikimų, diskusijų, projektų pristatymų, seminarų, pasitarimų ir kt.

Projektinė veikla ir bendradarbiavimas partnerių projektuose 2023 m.

2023 m. Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios biblioteka pagal galimybes dalyvavo projektinėje veikloje: rengė ir teikė projektines paraiškas, dalyvavo projektinėje veikloje partnerystės ar bendradarbiavimo pagrindu.

2023 m. Lietuvos kultūros tarybai teiktos 2 projektinės paraiškos. Parengta 11 bendradarbiavimo / partnerystės projektuose raštų.

Bibliografinė-informacinė, kraštotyrinė veikla

Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos interneto svetainėje publikuojama laisvos prieigos virtuali Pagėgių krašto enciklopedija 2023 m. buvo nuolat atnaujinama bei sistemingai pildoma. Šiuose virtualiuose kraštotyrinės informacijos saugojimo ir sklaidos masyvuose esantys duomenys naudojami tenkinant gyventojų savišvietos ir krašto pažinimo poreikius, atsakant į pateiktas užklausas bei teikiant kraštotyrinio pobūdžio konsultacijas.

2023 m. ši enciklopedija, susidedanti iš skirsnų „Asmenybės“, „Objektai“, „Draugijos“, „Atsiminimai“, „(Ne)atrasti Pagėgiai“, „Leidiniai“, papildyta naujomis rubrikomis, skirtomis Mažosios Lietuvos rašytojo, dramaturgo, filosofo, publicisto, chorvedžio, švietėjo, kultūros veikėjo Vydūno (tikr. Vilhelmas Storostas) asmenybės, gyvenimo faktų, kūrybinio kelio, puoselėtos ideologijos atskleidimui bei Pagėgių krašto istorijai, kultūrai ir savitumui svarbių istorinių įvykių užfiksavimui bei įamžinimui. Rubrikoje „Vilhelmas Storostas-Vydūnas“ pateikiama fotografijomis iliustruota šviesuolio Vydūno biografija, Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos sukurtas dokumentinis filmas „Vydūnas: amžinosios atminties kelias“ bei parengtos virtualios

parodos: Pagėgių krašto gyventojų kraštotyrinė fotografijos darbų paroda „Vydūnas ir Pagėgių kraštas: (ne)regimas palikimas“ (joje apžvelgiami Vydūno kultūrinės veiklos atspindžiai Pagėgių krašte) bei šio mąstytojo gyvenimo ir minčių sampynų paroda „Vydūno gyvenimo ir idėjų keliu“. Enciklopedijoje sukurta rubrika „Įvykiai“, kur galima peržiūrėti Pagėgių savivaldybės Vydūno viešajai bibliotekai bendradarbiaujant su Pagėgių savivaldybės kultūros centru ir asociacija „Pagėgių bendruomenė“ sukurtą dokumentinį filmą „Pagėgių futbolui – 100“. Kadangi 2023-ieji metai Pagėgių futbolui buvo ypatingi tuo, jog minėtas oficialios lietuvių futbolo, kaip sporto šakos, pradžios Pagėgiuose 100-metis, filme pasakojamos nuoširdžios Pagėgių krašto futbolininkų istorijos bei perteikiami skirtingais laikotarpiais užfiksuoti svarbiausi Pagėgių futbolo istorijos įvykiai.

Virtualią enciklopediją ypač praturtina sistemingai naujais įrašais pildomi dokumentiniai Pagėgių krašto gyventojų prisiminimų ciklai apie šalies istorijai ypatingą reikšmę turinčias datas – „Sausio 13-oji: gyvoji atmintis pagėgiškių lūpomis“ (apie 1991 m. sausio 13-ąją – Laisvės gynėjų dieną) bei „Iš užmaršties žemės [ne]grįžusiems...“ (apie 1941 m. birželio 14-ąją – Gedulo ir vilties dieną): einamaisiais metais šie ciklai papildyti trimis naujais įrašais.

Pagėgių krašto virtualią enciklopediją sudaro 125 įvairaus formato ir pobūdžio informaciniai įrašai: žymių Pagėgių krašte gyvenusių (-ančių), besimokiusių (-ančių) ar dirbusių (-ančių) kultūros, rašytijos, visuomenės veikėjų biografijos, lankytinų kultūrinių, istorinių, architektūrinių, gamtinių, sakralinių, kt. objektų ir įvairių organizacijų veiklos aprašymai, kraštiečių gyvosios atminties apie Pagėgių kraštui ir visai šaliai didelę svarbą turinčius įvykius įamžinimas, dokumentiniai filmai, fotografijų parodos bei kt.

2023 m. buvo tęsiamas darbas rengiant Pagėgių krašto lankytinų objektų aprašymus ir jų maršrutų sudarymą: einamaisiais metais ši veikla apėmė Pagėgių savivaldybės administracijos Stoniškių seniūnijos Šilgalių seniūnaitijos lankytinias vietas. Šio darbo metu surenkama, analizuojama ir išgryninama labai svarbi, autentiška ir unikali informacija, turinti ypatingą svarbą Pagėgių krašto paveldo išsaugojimui ir populiarinimui. Ši bibliotekos kuriama priemonė suteikia galimybes pritraukti turistus ir vietinius gyventojus į Pagėgių kraštą. Tokiu būdu kasmet prisidedama ir prie Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešosios bibliotekos administruojamos Krašto paveldo gido interneto svetainės pildymo nauja medžiaga.

Bibliotekos įvaizdžio formavimas, atstovavimas ir partnerystė

2023 m. ir toliau plėtoti kultūrinės partnerystės ryšiai bei organizuota jungtinė veikla su kitomis institucijomis, įstaigomis, organizacijomis, o visa tai pažymėta bibliotekai skirtais dėkojamaisiais raštais:

2023 m. vasario 28 d. – asociacijos „Langas į ateitį“ direktorės Ritos Šukytės padėka „Už aktyvų dalyvavimą rengiant „Saugesnio interneto savaitės“ edukacines veiklas ir taip kuriant geresnį internetą visiems“;

2023 m. gegužės 29 d. – asociacijos „Langas į ateitį“ direktorės Ritos Šukytės padėka „Už aktyvų dalyvavimą skaitmeninių įgūdžių ugdymo akcijoje „Skaitmeninės savaitės 2023““;

2023 m. gruodžio 16 d. – Pagėgių savivaldybės kultūros centro padėkavonė „Dikčiai dėkojam už dovado palaikymą XIII-ajame „Kalėdiniame žašų turguje Mažojoje Lietuvoje“!“.

2023 m. gruodžio 24 d. – dokumentinių filmų festivalio „Nepatogus kinas“ direktoriaus Gedimino Andriukaičio padėka „Už bendradarbiavimą 2023 m. spalio 12-29 dienomis organizuojant žmogaus teisių dokumentinių filmų festivalio „Nepatogus kinas“ filmų rodymą bibliotekoje“.

2023 m. Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos bendruomenė ir toliau siekė būti matoma, aktyvi, visą bendruomenę įvairiausioms veikloms telkianti bei pažangiausius darbo metodus taikanti biblioteka Lietuvos bibliotekų panoramoje. Gausus Pagėgių krašto gyventojų dalyvavimas bibliotekų renginiuose bei kitose organizuojamose veiklose, teigiami atsiliepimai viešojoje e. erdvėje apie bibliotekos ir filialų veiklą – tai yra geriausias įdirbio organizuojant kultūrinį, šviečiamąjį darbą bei vykdant jo viešinimą efektyvumo įvertinimas. Einamaisiais metais publikacijos apie bibliotekos veiklą buvo skelbtos įvairiuose periodiniuose leidiniuose bei interneto tinklapiuose, anonsuota apskrities televizijoje. **Žiniasklaidos atstovų publikuota informacija:** interneto portaluose – 59, respublikinėje spaudoje – 2, vietinėje spaudoje – 2, Klaipėdos krašto

radijo stotyje „RadijoGAMA“ – 2, Tauragės kabelinėje televizijoje (TVK) – 1. **Bibliotekos darbuotojų publikuota informacija:** respublikinėje spaudoje – 10, vietinėje spaudoje – 30, interneto portaluose – 640.

Pagėgių savivaldybės Vydūno viešoji biblioteka ir filialai eilę metų plėtoja glaudžius bendradarbiavimo ryšius su įvairiomis institucijomis. Einamaisiais metais, organizuojant įvairias jungtines veiklas ir iniciatyvas, tęsta bičiulystę ir bendradarbiavimas su žiniasklaida, įstaigomis, organizacijomis bei žymiomis šalies, užsienio, išeivijos asmenybėmis. Biblioteka palaiko glaudžius ryšius su visuomeninėmis krašto ir regiono organizacijomis, rašytojais, įžymiais kultūros bei meno atstovais, krašto išeiviais.

Apie Pagėgių krašto bibliotekų vykdomą veiklą sklaida vyko tarpinstituciniame ir nevyriausybiname sektoriuose, tarp bendruomenių, pavienių asmenų ir bibliotekos lankytojų. Pagėgių krašto bibliotekos, siekdamos informuoti visuomenę apie vykdomas veiklas, rengė lankstinukus, plakatus, kvietimus, teikė informaciją lankytojams elektroniniu paštu, telefonu ir kitomis komunikacijos priemonėmis. Ypač didelio populiarumo ir gausios įtraukties sulaukė audiovizualiniai bibliotekos veiklų anonasavimai virtualioje erdveje.

Biblioteka lankytojams taipogi teikia mokamas paslaugas. Paslaugų sąrašas patvirtintas Pagėgių savivaldybės tarybos 2022 m. gruodžio 15 d. sprendimu Nr. T1-220.

Metodinė veikla

2023 m. pagrindinėmis metodinės veiklos kryptimis išliko bibliotekos kolektyvo nuolatinio profesinės kvalifikacijos ir kompetencijos lygio kėlimas, ypač koncentruojantis į dalyvavimą įvairiuose, tiek profesinių, tiek kultūrinių kompetencijų kėlimui svarbiuose profesiniuose-šviečiamuosiuose renginiuose, bibliotekinių, edukacinių, kultūrinių projektų veikloje bei iniciatyvų įgyvendinime. Taipogi itin koncentruotasi į naujų kultūrinio, neformaliojo švietimo darbo formų išgryninimą, turinio aktualizavimą bei vizualinių sprendimų šių veiklų viešinimui visuomenei optimizavimą. Prioritetinis dėmesys teiktas inovatyvių ir įvairių kultūrinio darbo krypčių taikymui krašto bibliotekų darbe, prisijungimui prie įvairių respublikiniu bei regioniniu mastu vykdomų profesinių, kultūrinių, skaitymo skatinimo iniciatyvų, tokiu būdu prisidedant prie bendro regiono ir visos šalies šiuolaikinės bibliotekininkystės statuso kūrimo, bibliotekininko profesijos svarbos visuomenės gyvenime stiprinimo, bibliotekininkystės prestižo bei įvaizdžio gerinimo.

2023 m. bibliotekos specialistai dalyvavo Kultūros paso koordinatoriams skirtame susitikimų-konsultacijų cikle, respublikinėse ir tarptautinėse profesinėse konferencijose, organizacijos komunikacijos plano rengimo profesinio tobulėjimo mokymuose, ES piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programos pristatymo renginiuose, elektroninių dokumentų ir jų tvarkymo bei apskaitos mokymuose, infografikų skaitmenizavimo su „Canva“ įrankiu mokymuose, kultūros paveldo tematikos paskaitose, mokymuose apie knygomatų įrenginių valdymą ir užsakymų vykdymą, duomenų bazių panaudos ir apskaitos bei projektų teikimo mokymuose, vartotojų aptarnavimo funkcionalumo užtikrinimo atnaujintoje LIBIS sistemoje konsultacijose, garso įrašų paieškos portale epaveldas.lt mokymuose, audiovizualinio turinio kūrimo dirbtuvėse, mokymuose apie atnaujintą tarpbibliotekinio abonemento paslaugą, paskaitose apie kibernetinį saugumą, bibliotekininkų andragoginių kompetencijų tobulinimo bei efektyvaus informacijos pateikimo ir mokymų vedimo seminaruose, kvalifikacijos tobulinimo mokymuose autorinių ir gretutinių teisių apsaugos temomis, cikliniuose medijų ir informacinio raštingumo (MIRKT programos) mokymuose bibliotekininkams, vesiantiems mokymus gyventojams. Taipogi dalyvauta mokymuose Tauragės regiono viešojo transporto sistemos el. bilieto platintojams, paskaitose dirbtinio intelekto ir jo poveikio medijų ir informaciniam raštingumui tematika, edukacinių programų kūrimo, organizavimo ir įgyvendinimo mokymuose, informaciniuose renginiuose apie legalaus turinio naudojimą bibliotekų veiklose. Dalyvauta stažuotėse kultūros vadybos ir dokumentacijos tema, skaitmeninės rinkodaros strategijos, priemonių ir įgyvendinimo mokymuose, Klaipėdos regiono bibliotekų renginių organizatorių, projektų vadovų ir tarpbibliotekinio abonemento koordinatorių darbo grupių sesijose bei informaciniuose susitikimuose, kurių metu aptartos šios temos: individualių mokymosi paskyrų (IMP) sistemos KURSUOK ypatumai, jaunimo

savanorystės veiklos ir pakartotinės akreditacijos įstaigai suteikimas, respublikinių skaitmeninio raštingumo lavinimui skirtų savaitių minėjimo renginiai bibliotekose bei kt.

Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas įvykdytas 100 %, dalyvauta 72-uose (2022 m. – 71-ame) kvalifikacijos kėlimui skirtuose renginiuose: 39-iuose nuotoliniu ir 33-uose tradiciniu būdu organizuotose profesinio mokymo programose, stažuotėse, seminaruose, paskaitose, mokymuose, konferencijose, darbo grupių sesijose ir kt.

Einamaisiais metais biblioteka dalyvavo LR Prezidento Gitano Nausėdos globojamos iniciatyvos „Lietuvos galia“ konkurse, kuriam šio projekto iniciatyvų atrankos komisijos sprendimu buvo patvirtintos net 3 bibliotekos pateiktos iniciatyvos („Pagėgiškiai: stiprūs dvasia – vieningi kūryboje, krašto šviesuolių idėjų ir lietuviybės sklaidoje“, „Gamtos tvarumo iniciatyvos Pagėgių savivaldybės Vydūno viešojoje bibliotekoje“ bei „Stoniškiuose – dalijamasi išgyventa tremties gėla ir meilės Tėvynei kupina kūryba“). Bibliotekos atstovai 2023 m. spalio 11 d. buvo pakviesti dalyvauti šios iniciatyvos renginyje „Bendradarbiavimas stiprinant organizacijas ir jų poveikį“, kurio metu LR Prezidentas tarė sveikinamąjį žodį.

Taipogi dalyvauta 23-iojoje Vilniaus knygų mugėje, kituose profesiniu atžvilgiu svarbiuose renginiuose.

Bibliotekos vadovė Milda Jašinskaitė-Jasevičienė dalyvavo: 9-iuose Pagėgių savivaldybės vadovų, administracijos atstovų ir savivaldybės kultūros įstaigų vadovų / atstovų susirinkimuose, 4-iuose susirinkimuose su Pagėgių savivaldybės kultūros centro specialistais bendrų veiklų organizavimo klausimų aptarimui, 5-iuose Pagėgių savivaldybės administracijos ir vietos organizacijų įgyvendinamų projektų pristatymo / viešinimo renginiuose, 2-uose gyventojų iniciatyvų, skirtų gyvenamajai aplinkai ir viešajai infrastruktūrai gerinti bei kurti, projektų idėjų pasiūlymų vertinimo darbo grupės susirinkimuose, 1-ame Pagėgių savivaldybės apdovanojimų komisijos posėdyje, 1-ame ataskaitiniame Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos narių visuotiniame susirinkime, 2-uose Pagėgių krašto nevyriausybiinių organizacijų atstovų susitikimuose, 1-ame Klaipėdos regiono bibliotekų tarybos posėdyje, 2-uose (kontaktiniu ir nuotoliniu būdu) vykusiuose informaciniuose susitikimuose jaunimo savanorystės bibliotekoje kaip akredituotoje organizacijoje priimti savanorius, klausimais, 3-uose informaciniuose susitikimuose – naujų respublikinių profesinių projektų pristatymuose (1 vyko kontaktiniu būdu, 2 – nuotoliniu), 9-iuose tradiciniu būdu organizuotuose kvalifikacijos kėlimo renginiuose (profesinio tobulėjimo mokymuose, konferencijose, stažuotėse, seminaruose, kt.) ir 10-yje nuotolinių profesinės kvalifikacijos kėlimo programų (kursuose, seminaruose, konferencijose, mokymuose, forumuose bei kt.). Taipogi dalyvauta įvairiose išvažiuojamose profesinėse, kultūrinėse edukacijose, savivaldybės, apskrities ir regiono mastu vykusiuose informaciniuose, visuomeniniuose, kultūrinuose renginiuose. Einamaisiais metais Pagėgių Vydūno SVB direktorė Milda Jašinskaitė-Jasevičienė kėlė kvalifikaciją lankydama 180 val. trukmės Klaipėdos universiteto Socialinių ir humanitarinių mokslų fakulteto Tęstinių studijų centro organizuotus nuotolinius pedagoginių-psichologinių žinių (PPŽ) kurso mokymus, kurių metu įgijo teorinių bei praktinių pedagogikos, psichologijos ir didaktikos žinių pagrindus. Taipogi einamaisiais metais bibliotekos vadovė stebėtojo teisėmis dalyvavo Šilalės rajono savivaldybės administracijos organizuotame konkurse Šilalės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus pareigoms užimti.

Tiriamasis darbas

Einamaisiais metais aktyviai bendradarbiauta su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka, Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešąja biblioteka, Panevėžio apskrities Gabrielės-Petkevičaitės-Bitės viešąja biblioteka, dalyvaujant bibliotekinio, kultūrinio darbo kryptių tyrimuose. Į tiriamojo darbo rezultatus atsižvelgiama stiprinant kultūrinį, profesinį bendradarbiavimą, analizuojant bibliotekų specialistų kvalifikacijos tobulinimo poreikius bei sudarant kompetencijų ugdymo planus, formuojant neformaliojo švietimo veiklų turinį, plečiant bibliotekos paslaugų pasiūlą, numatant bibliotekos veiklos ateities perspektyvas, sudarant strateginius planus.

Personalas

2023 m. įstaigoje dirbo 14 profesionalių bibliotekininkų ir 2 techniniai darbuotojai.

Einamaisiais metais Vydūno viešojoje bibliotekoje dirbo 10 darbuotojų: 2 – įgiję universitetinį bibliotekinį-informacinį išsilavinimą, 4 – kitą aukštąjį išsilavinimą (iš jų – bibliotekos direktorė yra įgijusi magistro laipsnį), 1 – aukštesnįjį bibliotekinį išsilavinimą, 1 – vidurinį (bibliotekinių procesų automatizavimo specialistas šiuo metu universitete studijuoja informatikos inžineriją) ir 2 – techniniai darbuotojai, iš kurių 1 – 0,5 etato.

Filialuose dirbo 6 bibliotekininkai. Po 0,75 etato dirbo 4 aukštesnįjį išsilavinimą įgiję (iš jų 2 – bibliotekinį) bibliotekininkai. Dar 2 filialų bibliotekininkai (1 – įgijęs aukštąjį bibliotekinį-informacinį išsilavinimą, 1 – kitą aukštąjį išsilavinimą) dirbo pilnais etatais: kiekvienas jų, atitinkamai pagal savaitės darbo dienų grafiką, dirbo 2-uose filialuose.

Finansavimas ir materialinė bazė

2023 m. finansavimas

	2022 m.		2023 m.	
	Gauta lėšų (Eur)	Išlaidos (Eur)	Gauta lėšų (Eur)	Išlaidos (Eur)
Iš viso (Eur):	316 579,00	316 579,00	377 453,00	377 453,00
Iš savivaldybės:	308 761,00	308 761,00	367 730,00	367 730,00
Darbo užmokesčiui	247 046,00	247 046,00	289 407,00	289 407,00
Periodikos įsigijimui	8 491,00	8 491,00	8 776,00	8 776,00
Kitos išlaidos	43 323,00	43 323,00	63 968,00	63 968,00
Iš Kultūros ministerijos	12 760,00	12 760,00	12 448,00	12 448,00
Už mokamas paslaugas	47,00	47,00	434,00	434,00
Fizinių ir juridinių asmenų parama	4 959,00 (leidiniai)	4 959,00 (leidiniai)	2 854,00 (leidiniai)	2 854,00 (leidiniai)
	VMI 1,2 %- 126,00	-	VMI 1,2 %- 90,00	-
Programų, projektų lėšos	2 686,00	2 686,00	6 345,00	6 345,00
Kompiuterinei įrangai	-	-	-	-

Bibliotekos finansinius išteklius sudaro Pagėgių savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos darbuotojų atlyginimams, komunalinėms, ryšio ir kt. paslaugoms padengti, spaudiniams ir prekėms įsigyti bei darbuotojų kvalifikacijai kelti. LR kultūros ministerijos lėšos skiriamos bibliotekos dokumentams įsigyti. Riboti bibliotekos biudžeto asignavimai turi neigiamos įtakos strateginio bibliotekos plano įgyvendinimui. Dėl didelio darbuotojų darbo krūvio, didelio darbo funkcijų skaičiaus tokias veiklas kaip fondų dokumentų nurašymas ar tvarkymas, kraštotyros rinkimas ir sisteminimas, kultūros paveldo skaitmenizavimas, knygų leidyba, bibliotekos klubinė ir kt. veiklas vykdyti nuosekliai yra sudėtinga. Bibliotekų veiklos spektras sparčiai plečiasi, nuolat daugėja funkcijų bei naujų iššūkių. Taip pat pažymėtina, jog kai kurių filialų patalpų bei inventoriaus būklė yra itin prasta – čia būtina atlikti remonto darbus, atnaujinti baldus, šildymo sistemas. Svarbu ir būtina atnaujinti darbuotojų darbo kompiuterius.

Bibliotekai plečiant savo veiklą, Viešosios bibliotekos antrajame aukšte yra įrengtos lankytojams skirtos pažintinės ir edukacinės erdvės, todėl yra labai svarbus šių patalpų pritaikymas specialiųjų poreikių turintiems asmenims – neįgaliųjų keltuvas įrengimas, kuris pasitarnautų ir knygų užkėlimui į antrąjį aukštą.

2023 m. lėšos investuotos į materialinės būklės gerinimą

Objekto pavadinimas	Atlikti darbai	Panaudota lėšų Eur.
Kentrių filialas	Įrengta šildymo sistema oras-oras	1 615,00
Piktupėnų filialas	Įrengta šildymo sistema oras-oras	1 615,00
Žukų filialas	Įrengta šildymo sistema oras-oras	1 750,00
Viso:	-	4 980,00

Bibliotekos finansinius išteklius sudaro Pagėgių savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos darbuotojų atlyginimams, komunalinėms, ryšio ir kt. paslaugoms padengti, spaudiniams bei

prekėms įsigyti, darbuotojų kvalifikacijai kelti, patalpų materialinei būklei gerinti. LR kultūros ministerijos lėšos skiriamos tik bibliotekos dokumentams įsigyti. Pagėgių savivaldybės skiriami riboti bibliotekos biudžeto asignavimai turi neigiamos įtakos strateginio bibliotekos plano įgyvendinimui bei bibliotekų įvaizdžio kūrimui. Pažymėtina, jog filialuose įrengtos šildymo sistemos buvo įrengtos įstaigai negavus reikiamo finansavimo, todėl ženkliai nukentėjo kitos sritys, kurioms lėšų nebepakako.

Bibliotekų patalpos

Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos materialinę bazę sudaro Viešoji biblioteka 8 filialai. Patalpos, skirtos bibliotekinei veiklai, naudojamos pagal panaudos sutartis. Viešoji biblioteka rūpinasi visų patalpų šildymu, internetu, telefono ryšiu, kokybišku paslaugų teikimu lankytojams, bei materialine-technine patalpų būkle. Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos darbuotojai dirba patogiose erdvėse ir turi geras darbo sąlygas, o bibliotekos lankytojai ir krašto bendruomenė – kultūros ir meno traukos centrą. Tačiau derėtų paminėti, jog papildomų lėšų reiktų viešosios bibliotekos antrojo aukšto patalpų vėsinimui vasaros laikotarpiu (darbuotojai dirba 34 laipsnių karštyje). Taipogi sugedus vėsinimo sistemai bibliotekos antrame aukšte esančioje serverinėje būtina ją atnaujinti, kadangi dėl saugumo būtina užtikrinti tinkamą temperatūrą ten veikiantiems įrenginiams.

Pagėgių savivaldybės Vydūno viešojoji biblioteka turi 8 filialus, kurių materialinė būklė priklauso nuo biudžeto lėšų, skirtų materialinei patalpų būklei gerinti, bibliotekos įvaizdžiui stiprinti.

Nuo Viešosios bibliotekos įsteigimo (2000 m.) Pagėgių savivaldybėje, palaipsniui atnaujintos ir pritaikytos bibliotekinei veiklai visų filialų patalpos ir kiti techniniai veiksniai, lemiantys bibliotekų įvaizdį. Einamuosius kosmetinius patalpų remontus pagal poreikį biblioteka atlieka savo turimais žmogiškaisiais ir finansiniais ištekliais. 2023 m. trijuose filialuose iš sutaupytų lėšų įrengta ekologiška ir ekonomiškai efektyvi šildymo sistema oras-oras. Tačiau Šilgalių ir Natkiškių filialuose vis dar susiduriama su šildymo problemomis, patalpos šildomos elektriniais konvekciniiais radiatoriais, tačiau šildymo efektyvumas mažas, nepasiekiamas pakankama šiluminės aplinkos parametru norma, darbuotojai dažnai serga peršalimo ligomis, o elektros sąnaudos didelės, todėl būtina įdiegti ekonomiškai efektyvią šildymo sistemą oras-oras. Reikalingos papildomos lėšos Natkiškių filialo lauko durims pakeisti (durys supuvusios, nesandarios). Papildomų lėšų reikia ir Piktupėnų filialo vidaus patalpų remontui (įlūžusios, nuo drėgmės iškilnotos grindys). Reikia atnaujinti baldus.

Informacinių išteklių infrastruktūra

Bibliotekoje įdiegtas vietinis kompiuterių tinklas, vietinei komunikacijai naudojamas bendras elektroninis paštas ir dokumentų dalijimosi tinklas. Visos darbuotojų darbo vietos kompiuterizuotos ir prijungtos prie interneto ryšio. Viešojoje bibliotekoje vartotojai aptarnaujami naudojantis informacine LIBIS sistema. 2024 m. planuojama informacinę LIBIS sistemą įdiegti filialuose, kadangi būtina visų bibliotekų integracija į vieningą Lietuvos bibliotekų vartotojų aptarnavimo sistemą. Pagėgių savivaldybės Vydūno viešojoji biblioteka šioje srityje ženkliai atsiliko nuo kitų Lietuvos bibliotekų dėl lėšų trūkumo reikalingai įrangai įsigyti.

Viešojoji biblioteka išorinei komunikacijai turi interneto svetainę www.pagegiusvb.lt. Viešajai komunikacijai Viešojoji biblioteka ir filialai efektyviai naudojami socialiniu tinklu „Facebook“, „YouTube“ bei kitais kanalais.